

Available online: <http://ijhe.tums.ac.ir>

مقاله پژوهشی

برآورد اثرات ذرات معلق هوا با قطر ۲/۵ میکرومتر و کمتر ($PM_{2.5}$) شهر تهران بر سلامت، با استفاده از نرم افزار BenMAP-CE

رضا بیات^۱، خسرو اشرفی^{۲*}، مجید شفیع‌پور مطلق^۱، محمدصادق حسنوند^۲، رجبعلی درودی^۳

۱- گروه مهندسی محیط‌زیست، دانشکده محیط‌زیست، پردیس دانشکده‌های فنی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

۲- مرکز تحقیقات آلودگی هوا، پژوهشکده محیط‌زیست، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۳- گروه علوم مدیریت و اقتصاد بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

اطلاعات مقاله:

چکیده	زمینه و هدف: با وجود بهبود قابل توجه کیفیت هوا در سال ۱۳۹۷ در تهران و کمتر شدن میانگین غلظت‌های اکثر آلاینده‌ها در مقایسه با سال‌های قبل، کیفیت هوا در این کلانشهر کماکان با مقادیر رهنمود سازمان جهانی بهداشت و استاندارد ملی فاصله دارد. هدف این مطالعه، برآورد اثرات آلودگی هوا بر سلامت در شهر تهران و با لحاظ نمودن توزیع مکانی ذرات معلق هوا با قطر ۲/۵ میکرومتر و کمتر ($PM_{2.5}$) و توزیع مکانی جمعیت، در تعیین میزان مواجهه است.	تاریخ دریافت: ۹۸/۰۴/۱۹
	روش بررسی: در این مطالعه، ضمن معرفیتابع غلظت-پاسخ GEMM و نرم‌افزار BenMAP-CE. مرگ و میر منتبه به مواجهه بلند مدت با $PM_{2.5}$ هوای آزاد و توزیع مکانی آن در تهران برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ از این طریق تخمین زده شده است.داده‌های غلظت ساعتی $PM_{2.5}$ ایستگاه‌های سنجش کیفیت هوا جهت تخمین میزان غلظت $PM_{2.5}$ برای محله تهران استفاده شده است.	تاریخ ویرایش: ۹۸/۰۷/۱۰
	یافته‌ها: نتایج بدست آمده نشان داد که میانگین غلظت مواجهه با $PM_{2.5}$ وزن‌دهی شده با جمعیت در شهر تهران در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ برابر $13.97 \mu\text{g}/\text{m}^3$ و $26.2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ بوده است. با استفاده از تابع GEMM، در مجموع $7,377$ (۶,۱۲۶-۸,۵۸۱) مرگ منتبه به $PM_{2.5}$ در سال ۱۳۹۶ در بزرگ‌سالان (بزرگ‌تر از ۲۵ سال) برآورد گردید و برای سال ۱۳۹۷ این تعداد $6,418$ (۶,۷۵۳-۵,۹۱۸) برآورد شد.	تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۷/۱۴
	نتیجه‌گیری: توزیع مکانی مرگ‌های منتبه به $PM_{2.5}$ نشان داد نرخ مرگ منتبه به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت، در مناطق ۱۶ و ۱۸ شهرداری تهران از سایر مناطق بالاتر و در منطقه یک از مناطق دیگر پایین‌تر است.	تاریخ انتشار: ۹۸/۰۹/۳۰

وازگان کلیدی: آلودگی هوا، ذرات معلق، اثرات بهداشتی، تهران

پست الکترونیکی نویسنده مسئول:
khashrafi@ut.ac.ir

مقدمه

در همین سال‌ها، تعدادی از مطالعات کوهورت در مناطق بسیار آلوده دنیا منتشر شد و Burnett و همکاران (۲۰۱۸) با استفاده از این مطالعات، یک مدل جدید تحت عنوان مدل Global Exposure Mortality (مرگ جهانی مواجهه - مرگ) (GEMM) را معرفی کردند. در GEMM، تابع نسبت خطر مرگ- $PM_{2.5}$ ، تنها براساس مطالعات کوهورت آلوگی هوا آزاد تهیه شده است. براساس GEMM در سال ۲۰۱۵ تعداد ۸/۹ (۷/۵/۱۰/۳) میلیون مرگ در سطح جهان به عنوان مهمترین آلاینده هوا آزاد منتسپ شده است (۱۰).

از نرم‌افزارهایی که جهت برآورد اثرات بهداشتی و اقتصادی مرتبط با تغییرات کیفیت هوا وجود دارد، Anenberg و همکاران (۲۰۱۶)، ۱۲ مورد را مقایسه کرده و نرم‌افزار ترسیم و ارزیابی مزایای محیط‌یستی (BenMAP) آژانس حفاظت از محیط‌زیست ایالات متحده را به عنوان یکی از جامع‌ترین آنها معرفی کرده‌اند (۱۶). ابزار مرسوم دیگر که توسط دفتر اروپایی توسعه یافته، WHO AirQ+ است (۱۷). بیشتر مطالعات اخیر برآورد اثرات آلوگی هوا شهرهای ایران از این ابزار استفاده نموده‌اند مانند همدان (۱۸)، سبزوار (۲۰)، مشهد (۲۱)، اهواز (۲۲)، خرم‌آباد (۲۳) و تهران (۱۴، ۲۴-۲۷).

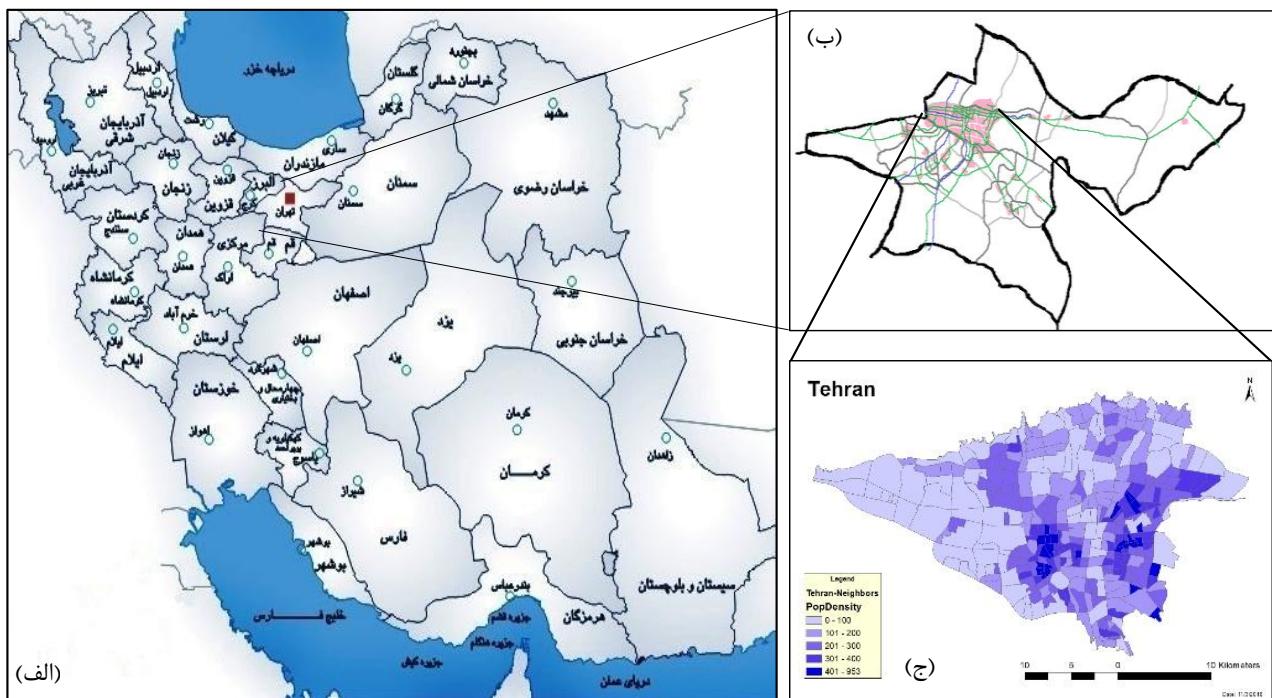
هدف این مطالعه، برآورد تعداد مرگ و میر بالقوه و سال‌های از دست رفته عمر (Years of Life Lost (YLL)) قابل پیش‌گیری منتسپ به $PM_{2.5}$ در تهران و توزیع مکانی آن با استفاده از تابع GEMM و نسخه اجتماعی ابزار BenMAP یعنی BenMAP-CE (برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷) شمسی و مقایسه این دو است.

مواد و روش‌ها

محدوده مکانی مطالعه، تهران، نوزدهمین شهر پرجمعیت جهان است. تهران با جمعیت ساکنی بالغ بر ۸/۹ میلیون نفر، به ۲۲ منطقه شامل ۳۴۹ محله با مساحت مجموع حدود ۶۲۲ کم^۲ تقسیم شده است (شکل ۱). محدوده زمانی مطالعه، دو سال متولی ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ است.

با وجود شرایط جوی مساعدتر و متعاقب آن، بهبود قابل توجه کیفیت هوا در سال ۱۳۹۷ در شهر تهران و کمتر شدن میانگین غلظت‌های اکثر آلاینده‌ها در مقایسه با سال‌های قبل، کیفیت هوای تهران کماکان با مقادیر رهنمود سازمان جهانی بهداشت و استاندارد ملی فاصله دارد (۱). مطالعات متعددی نشان داده است که غلظت ذرات معلق هوا با قطر آئروبدیnamیکی ۲/۵ μm و کوچکتر ($PM_{2.5}$) در هوای آزاد، بهطور گسترده‌ای با مرگ و میر زودرس همبستگی دارد (۲-۷). با توجه به اینکه ذرات معلق، قابلیت حمل مواد سمی دیگر را نیز دارند، عموماً در ارزیابی $PM_{2.5}$ سلامت آلوگی هوا برای هوای آزاد، از غلظت به عنوان شاخص کلی آلوگی هوا استفاده می‌شود (۸، ۹).

جهت تعیین رابطه تغییرات غلظت آلوگی هوا آزاد و خطرات بهداشتی منتسپ به آن، تاکنون توابع غلظت-پاسخ با شکل‌های خطی، لگاریتمی و ترکیبی مورد استفاده قرار گرفته است (۱۰). توابع غلظت-پاسخ نسبت $PM_{2.5}$ هوای آزاد به تعداد مرگ و میر منتسپ، عموماً براساس مطالعات اپیدمیولوژیک انجام شده در مناطق با غلظت نسبتاً کم (کمتر از ۳۵ $\mu\text{g}/\text{m}^3$) تهیه شده‌اند (۱۱). این نقیصه، Burnett و همکاران (۲۰۱۴) را بر آن داشت تا تابع جامع مواجهه-پاسخ (Integrated Exposure Response (IER)) که شامل غلظت‌های بالاتر هم بود ارائه دهنده (۱۲). این تابع براساس مدلی است که بجای بررسی منابع آلوگی هوا آزاد، مرگ و میر ناشی از $PM_{2.5}$ را از طریق ترکیب اثرات همه منابع (هوای آزاد و داخل) به دست آورده است. از جمله این منابع دود سیگار دست دوم، آلوگی هوا داخل و سیگار کشیدن فعل است (۱۰). روش IER، اساس برآوردهای بار بیماری منتسپ به $PM_{2.5}$ را در مطالعه جهانی بار بیماری (Global Burden of Disease (GBD)) تشکیل داده است. با استفاده از روش IER برای سال ۲۰۱۵ میلادی، مرگ و میر منتسپ به آلوگی هوا آزاد در سراسر جهان (۴/۲ ۳/۷ ۴/۸) میلیون مرگ برآورد شد (۱۳). مطالعات فراوانی، از IER جهت برآورد مرگ‌های منتسپ به آلوگی هوا استفاده نموده‌اند (۱۵، ۱۴، ۹).

شکل ۱- نقشه تهران: (الف) محل استان تهران در ایران؛ (ب) محل شهر تهران در استان تهران؛ و (ج) ۳۴۹ محله تهران، تراکم جمعیت در سال ۱۳۹۶

سال ۹۷ نیز بر مبنای نتایج سال ۹۶ انجام شد. برای تعیین جمعیت هر یک از ۳۴۹ محله (به تفکیک سن)، با داشتن جمعیت سرشماری ۹۵ هر محله، نسبت جمعیت آن سال به ۹۵ به دست آمده از مرحله قبل برای هر سن، به جمعیت همان سن در هر محله ضرب شده و جمعیت کلیه سنین در کلیه محلات برای سال ۹۶ تخمین زده شد. این کار مجدداً برای سال ۹۷ انجام شد.

غلظت‌های $PM_{2.5}$: داده‌های ساعتی غلظت آلاینده‌های هوای در سایت شرکت کنترل کیفیت هوای موجود است. ۲۲ ایستگاه پایش شرکت کنترل کیفیت هوای در حال حاضر در تهران فعال هستند. در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ در ۱۹ ایستگاه از ایستگاه، ذرات معلق در بیش از ۵۰ درصد ساعت‌های سال پایش شده است. با استفاده از روش ترمیم داده‌های $PM_{2.5}$ با استفاده از داده‌های PM_{10} و پاکسازی زمانی-مکانی داده‌ها، بخشی از داده‌ها به عنوان داده‌های خارج از محدوده زمانی-مکانی شناسایی شده و حذف شده‌اند.

- داده‌های مورد استفاده

جهت برآورد مرگ و میر مناسب به آلودگی $PM_{2.5}$ در تهران برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷، این چهار نوع داده ورودی مورد نیاز است: ۱) اطلاعات جمعیت مواجهه‌یافته با آلودگی $PM_{2.5}$ ۲) تخمینی از غلظت‌های $PM_{2.5}$ آلودگی هوای آزاد، ۳) علل مرگ شناخته‌شده مرتبط به آلودگی هوای ۴) نرخ مرگ و میر پایه.

جمعیت: داده‌های جمعیتی برای تمام ۳۴۹ محله با استعلام از شهرداری تهران به دست آمد. داده‌های جمعیتی به تفکیک سن که از طریق سرشماری ملی سال ۱۳۹۵ توسط مرکز آمار ایران (۲۸) تهیه شده و جمعیت‌های تفکیکی سایر سال‌ها، از طریق انتقال تعداد افراد هر گروه سنی به سال بعد تخمین زده شد. برای برآورد جمعیت هر سن مشخص در سال ۱۳۹۶، با داشتن جمعیت سرشماری سال ۱۳۹۵، انتقال جمعیت هر سن مشخص، به یک سال بالاتر و کسر درصد مرگ و میر ثبت شده در آن سن، برای کلیه سنین انجام شد؛ این فرایند برای

فایل (Shapefile) شامل غلظت‌های کلیه محلات، به عنوان سطح مرجع، مورد استفاده قرار گرفت. جمعیت هر سلول در غلظت متوسط سالیانه $PM_{2.5}$ آن ضرب می‌شود و سپس حاصل جمع کلیه مقادیر بر کل جمعیت تهران تقسیم شده و حاصل، نشان‌دهنده غلظت وزن‌دهی شده با جمعیت $PM_{2.5}$ برای کل تهران است.

علل مرگ: تجزیه و تحلیل این مطالعه بر مرگ و میرهای طبیعی (به استثنای تصادفات) متمرکز است. تقریباً تمام مرگ و میرهای غیر از تصادفات در بزرگ‌سالان، به علت بیماری‌های غیر اورژانسی (Non-Communicable Diseases (NCDs)) Lower Respiratory Infections (LRIs) است (۱۰). بنابراین برآورد مرگ ناشی از مرگ و میر غیر از تصادفات به این زیرگروه ($NCD + LRI$) محدود شد. همچنین برآوردهای جداگانه‌ای برای هر یک از پنج علت مرگ ($COD-5$ ، که مرگ و میر منتبه به آلودگی هوا از طریق آن علل اثبات شده، و عبارت‌انداز بیماری‌های ایسکمیک قلبی (IHD)، Chronic Stroke)، بیماری انسداد مزمن ریه (COPD)، سرطان ریه (LC)، و عفونت حاد سیستم تنفسی تحتانی (LRI) ارائه شد (۱۰). در نتایج این تحقیق، تعداد مرگ و میر منتبه به آلودگی هوا که از این شش علت ایجاد شده، ارائه شده است.

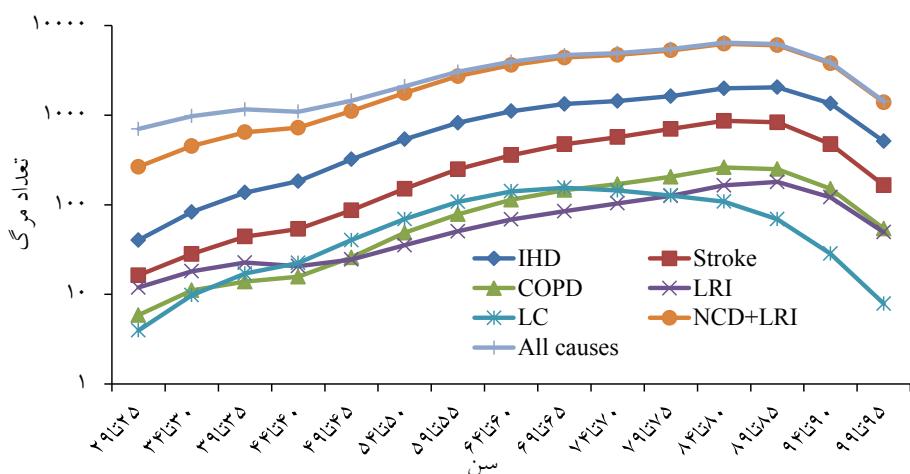
نرخ مرگ و میر پایه: این نرخ برای ایران از بخش Plot وب سایت «موسسه معیارها و ارزیابی سلامت» (Institute for Health Metrics and Evaluation (IHME)) برای سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ (سال ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۶) گرفته شده (۳۰) و جهت به دست آوردن نرخ‌های سال ۲۰۱۸ (۱۳۹۷) با استفاده از بروندیابی و از روش حداقل مربع فواصل برآورد شد. این مجموعه، برآوردهای سالیانه را به تفکیک ۵ ساله ارائه می‌دهد (۳۱). برای اندازه‌گیری مرگ و میر منتبه به $PM_{2.5}$ ، نرخ مرگ و میر بزرگ‌سالان (بزرگ‌تر از ۲۵ سال) به تفکیک این شش زیرگروه ($NCD + LRI$ و $COD-5$) مورد استفاده

جهت ترمیم داده‌های $PM_{2.5}$ با استفاده از داده‌های PM_{10} برای ساعتی از سال که هر دو غلظت $PM_{2.5}$ و PM_{10} موجود بود، این نسبت به دست آمد و میانگین ماهیانه این اعداد برای ۱۹ ایستگاه تعیین شد؛ بنابراین برای هر ایستگاه در هر سال، PM_{10} عدد که معرف میانگین نسبت غلظت‌های $PM_{2.5}$ و PM_{10} موجود بود، تعیین شد. سپس غلظت‌های $PM_{2.5}$ برای ساعت دارای این غلظت، درج گردید و برای ساعت دیگری که فقط PM_{10} داشتند، ضریبی از این غلظت، به عنوان تخمین $PM_{2.5}$ برآورد شد. این ضریب در صورت وجود نسبت ماهیانه، برابر این عدد و در غیر این صورت برای نسبت سالیانه دو آلاینده تعیین شد؛ در صورت عدم وجود نسبت سالیانه (یعنی در آن ایستگاه مشخص، $PM_{2.5}$ اندازه‌گیری نشده است) از نسبت میانگین غلظت دو آلاینده در شهر تهران در سال ۹۶، ۰/۳۹ و در سال ۹۷ ۰/۴۰ برابر است. از این طریق، تعداد داده‌های موجود برای غلظت $PM_{2.5}$ بسیار بهبود یافت. در مرحله بعد جهت پاکسازی داده‌های $PM_{2.5}$ ، داده‌های خارج از محدوده (outlier) شناسایی و حذف شدند. برای پاکسازی از داده‌ها از روش Zoest و همکاران (۲۰۱۸) که براساس بررسی قرار گرفتن غلظت پایش شده در یک فاصله اطمینان مشخص است، استفاده شد (۲۹).

جهت برآورد غلظت متوسط سالیانه هر ۳۴۹ محله، میانگین همسایگی ورونوبی (Voronoi Neighbor Averaging (VNA)) مجموعه‌ای از ایستگاه‌هایی که هر محله (سلول شبکه) را به خوبی محصور می‌کنند شناسایی شده و سپس با استفاده از روش میانگین وزن‌دهی شده با معکوس فاصله (Inverse Distance Weighting (IDW)) متوسط غلظت برای مرکز هندسی هر محله تعیین می‌شود. در محاسبه غلظت متوسط هر محله، تاثیر وزنی غلظت هر ایستگاه مجاور محله، متناسب با معکوس فاصله آن از مرکز هندسی محله لحاظ شده است. با این روش، هر یک از سلول‌های شبکه جمعیتی، دارای مقدار غلظت $PM_{2.5}$ است که نشان‌دهنده میانگین سالیانه غلظت آن سلول بوده و شکل

علل واقعی مرگ توسط پزشک و استفاده از عبارت «بعدا تعیین می شود» برای بخش قابل توجهی از مرگ ها در بانک داده ارائه شده، و نیز تحلیل های آماری صورت گرفته و نتیجه گیری بر مخدوش بودن داده ها، از داده های ثبت مرگ و میر بهشت زهراء^(س) جهت تعیین بروز پایه مرگ و میر استفاده نشد.

قرار گرفت. همچنین نرخ مرگ و میر پایه برای تمام علل مرگ (شامل آسیب ها) نیز دریافت شد (جدول ۱ و نمودار ۱). در خصوص نرخ مرگ و میر پایه، آمار مرگ ثبت شده در سازمان بهشت زهراء^(س) اخذ شد و با توجه به مصاحبه با مسئولین مربوطه و اذعان به مخدوش بودن داده ها به واسطه عدم ثبت

نمودار ۱- روند تغییرات مرگ و میر تهران در گروه های سنی بزرگ سال برای علل مرگ انتخابی در سال ۱۳۹۷

جدول ۱- تعداد موارد مرگ (غیرتصادفات) شهر تهران به تفکیک علت مرگ و گروه سنی در سال ۱۳۹۷

جنسیت	ردیف سنی	IHD	Stroke	COPD	LC	LRI	NCD+LRI	تمام علل
مرد و زن	۲۵ تا ۲۹	۳۲	۱۷	۶	۴	۱۳	۲۷۹	۷۰۳
مرد و زن	۳۰ تا ۳۴	۶۶	۲۹	۱۱	۱۰	۱۹	۴۷۸	۹۷۷
مرد و زن	۳۵ تا ۳۹	۱۰۸	۴۵	۱۴	۱۷	۲۴	۶۶۵	۱,۱۶۱
مرد و زن	۴۰ تا ۴۴	۱۴۸	۵۵	۱۷	۲۳	۲۲	۷۶۸	۱,۰۹۱
مرد و زن	۴۵ تا ۴۹	۲۵۵	۸۸	۲۷	۴۲	۲۶	۱,۱۶۴	۱,۴۴۶
مرد و زن	۵۰ تا ۵۴	۴۳۲	۱۵۴	۵۱	۷۲	۳۸	۱,۸۷۴	۲,۰۹۹
مرد و زن	۵۵ تا ۵۹	۶۵۸	۲۵۲	۸۲	۱۱۱	۵۳	۲,۸۴۰	۳,۰۵۲
مرد و زن	۶۰ تا ۶۴	۹۰۶	۳۶۴	۱۲۰	۱۴۶	۷۳	۳,۸۳۰	۳,۹۳۹
مرد و زن	۶۵ تا ۶۹	۱۰۸۴	۴۷۹	۱۵۱	۱۵۹	۸۹	۴,۵۵۰	۴,۶۶۳
مرد و زن	۷۰ تا ۷۴	۱۱۹۱	۵۷۳	۱۷۶	۱۴۷	۱۰۹	۴,۹۰۳	۴,۹۲۹
مرد و زن	۷۵ تا ۷۹	۱۳۷۸	۷۰۹	۲۱۳	۱۲۹	۱۳۲	۵,۴۹۹	۵,۴۸۴
مرد و زن	۸۰ تا ۹۹	۴۷۲۴	۲۳۰۵	۷۰۴	۲۱۰	۵۰۸	۱۷,۲۶۳	۱۷,۹۴۰
مرد و زن	۲۵ تا ۹۹	۱۰,۹۸۲	۵,۰۶۹	۱,۰۷۱	۱,۰۷۱	۱,۱۰۶	۴۴,۱۱۲	۴۷,۴۸۳

جدول ۲- پارامترهای تخمین مرگ و میر روش GEMM برای سنین مختلف

ν	μ	α	St. Err	θ	θ	ردی سنی	علل مرگ
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۸۰۷	۰/۱۴۳	۰/۱۴۳	>۲۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۴۷۷	۰/۱۵۸۵	۰/۱۵۸۵	۲۷/۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۴۷	۰/۱۵۷۷	۰/۱۵۷۷	۳۲/۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۴۶۳	۰/۱۵۷	۰/۱۵۷	۳۷/۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۴۵	۰/۱۵۵۸	۰/۱۵۵۸	۴۲/۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۴۲۵	۰/۱۵۳۲	۰/۱۵۳۲	۴۷/۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۳۹۴	۰/۱۴۹۹	۰/۱۴۹۹	۵۲/۵	NCD+LRI
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۳۶۱	۰/۱۴۶۲	۰/۱۴۶۲	۵۷/۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۳۲۵	۰/۱۴۲۱	۰/۱۴۲۱	۶۲/۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۲۸۴	۰/۱۳۷۴	۰/۱۳۷۴	۶۷/۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۲۳۴	۰/۱۳۱۹	۰/۱۳۱۹	۷۲/۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۱۷۴	۰/۱۲۵۳	۰/۱۲۵۳	۷۷/۵	
۳۶/۸	۱۵/۵	۱/۶	۰/۰۱۰۷۱	۰/۱۱۴۱	۰/۱۱۴۱	۸۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۱۷۸۷	۰/۲۹۷۹	۰/۲۹۷۹	>۲۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۲۴۵۸	۰/۵۰۷	۰/۵۰۷	۲۷/۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۲۳۰۹	۰/۴۷۶۲	۰/۴۷۶۲	۳۲/۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۲۱۶	۰/۴۴۵۵	۰/۴۴۵۵	۳۷/۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۲۰۱۱	۰/۴۱۴۸	۰/۴۱۴۸	۴۲/۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۱۸۶۲	۰/۳۸۴۱	۰/۳۸۴۱	۴۷/۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۱۷۱۳	۰/۳۵۳۳	۰/۳۵۳۳	۵۲/۵	IHD
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۱۵۶۴	۰/۳۲۲۶	۰/۳۲۲۶	۵۷/۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۱۴۱۰	۰/۲۹۱۹	۰/۲۹۱۹	۶۲/۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۱۲۶۶	۰/۲۶۱۲	۰/۲۶۱۲	۶۷/۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۱۱۱۷	۰/۲۳۰۴	۰/۲۳۰۴	۷۲/۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۰۹۶۸	۰/۱۹۹۷	۰/۱۹۹۷	۷۷/۵	
۴۰/۲	۱۲	۱/۹	۰/۰۰۷۴۵	۰/۱۵۳۶	۰/۱۵۳۶	۸۵	
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۰۷۶۹۷	۰/۲۷۲	۰/۲۷۲	>۲۵	
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۱۱۹۱۹	۰/۴۵۱۳	۰/۴۵۱۳	۲۷/۵	
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۱۱۱۹۷	۰/۴۲۴	۰/۴۲۴	۳۲/۵	Stroke
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۱۰۴۷۵	۰/۳۹۶۶	۰/۳۹۶۶	۳۷/۵	
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۰۹۷۵۲	۰/۳۶۹۳	۰/۳۶۹۳	۴۲/۵	

ادامه جدول ۲- پارامترهای تخمین مرگ و میر روش GEMM برای سنین مختلف

v	μ	α	St. Err	θ	θ	رده سنی	علل مرگ
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۰۹۰۳	۰/۳۴۱۹	۰/۳۱۴۶	۵۲/۵	
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۰۸۳۰۷	۰/۲۸۷۲	۰/۲۸۷۲	۵۷/۵	
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۰۷۵۸۵	۰/۰۶۸۶۳	۰/۰۵۹۸	۶۲/۵	
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۰۶۱۹	۰/۰۲۳۲۵	۰/۰۲۳۲۵	۶۷/۵	
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۰۵۴۱۸	۰/۰۲۰۵۱	۰/۰۲۰۵۱	۷۲/۵	
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۰۴۶۹۵	۰/۰۱۷۷۸	۰/۰۱۷۷۸	۷۷/۵	
۲۳/۷	۱۶/۷	۶/۲	۰/۰۳۶۱۱	۰/۰۱۳۶۸	۰/۰۱۳۶۸	۸۵	
۳۲	۲/۵	۶/۵	۰/۰۶۷۶۲	۰/۰۲۵۱	>۲۵	COPD	
۲۹/۸	۹/۳	۶/۲	۰/۰۶۱۴۷	۰/۰۲۹۴۲	>۲۵	LC	
۸/۴	۵/۷	۶/۴	۰/۱۱۷۳۵	۰/۰۴۶۸	>۲۵	LRI	

تهران، معادله ۲ می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد:

(۲)

$$\Delta Y = (1 - \text{GEMM}(z_0)/\text{GEMM}(z)) \times Y_0 \times Pop$$

که در آن: z و z_0 به ترتیب غلظت آلودگی هوای آزاد اولیه و ثانویه هستند؛ Y_0 مرگ و میر پایه به تفکیک سن است و Pop جمعیت مواجهه‌یافته با آلودگی هوای است که برای هر یک از ۳۴۹ محله (سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷) برآورد شده است. تعداد کل سال‌های زندگی از دست رفته (YLL) نیز با معادله ۳ برآورد شد (۳۲):

$$YLL = \sum YLL_i, \quad YLL_i = \Delta Y_i \times L_i \quad (3)$$

که در آن i ، YLL_i مربوط به مواجهه با $PM_{2.5}$ مرگ و میر مناسب به $PM_{2.5}$ و L_i امید زندگی باقیمانده است که همه برای یک گروه سنی ۱ است. در این مطالعه، از جداول امید

- برآورد مرگ و میر مناسب به $PM_{2.5}$

برای کمی‌سازی تاثیرات بهداشتی، ازتابع مدل جهانی مواجهه - مرگ (GEMM) استفاده شد که در مطالعه Burnett و همکاران (۲۰۱۸) ارائه شده است. ارتباط بین میانگین غلظت سالیانه $PM_{2.5}$ محیط (نشان داده شده با $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$) و مرگ و میر در هر گروه سنی با استفاده از تابع نسبت خطر معادله ۱ بیان شده است (۱۰).

$$\text{GEMM}(z) = \exp \left\{ \frac{\theta \ln \left(\frac{z}{\alpha} + 1 \right)}{1 + \exp \left(- \frac{z - \mu}{v} \right)} \right\} \quad (1)$$

پارامترهای GEMM (α , θ , μ و v) که شکل تابع پاسخ را توصیف می‌کنند، برای NCD + LRI و پنج علل خاص مرگ، Burnett و همکاران (۲۰۱۸) توصیف شده است. از پارامترهای GEMM (جدول ۲) برای برآورد تعداد مرگ و میر مرتبط با $PM_{2.5}$ برای تهران استفاده شد. برای برآورد تعداد مرگ و میر ΔY ، مناسب به آلودگی هوای هر محله

یافته‌ها

در این بخش، پس از رائه‌های یافته‌های حاصل از تعیین جمعیت‌های مواجهه یافته با آلودگی و غلظت‌های سال‌های مختلف، تعداد مرگ و میر منتصب به $PM_{2.5}$ برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷، عل مختلف مرگ، سنین مختلف و در محلات و مناطق مختلف تهران ارائه و بررسی شده و روندهای آنها به‌وسیله نمودار به نمایش درآمده است.

- جمعیت مواجهه یافته

مطابق روش بیان شده در بخش مواد و روش‌ها، جمعیت سنین مختلف در ۳۴۹ محله تهران محاسبه و مجموع جمعیت تهران در سال ۱۳۹۶ برابر ۸,۸۰۸,۲۸۳ و در سال ۱۳۹۷ برابر ۸,۹۲۴,۳۸۵ محاسبه شد (نمودار ۲).

- غلظت $PM_{2.5}$ سالیانه

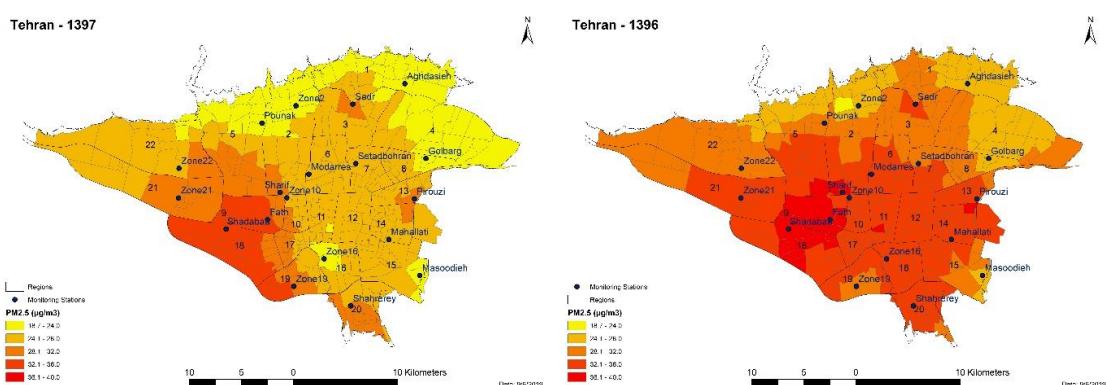
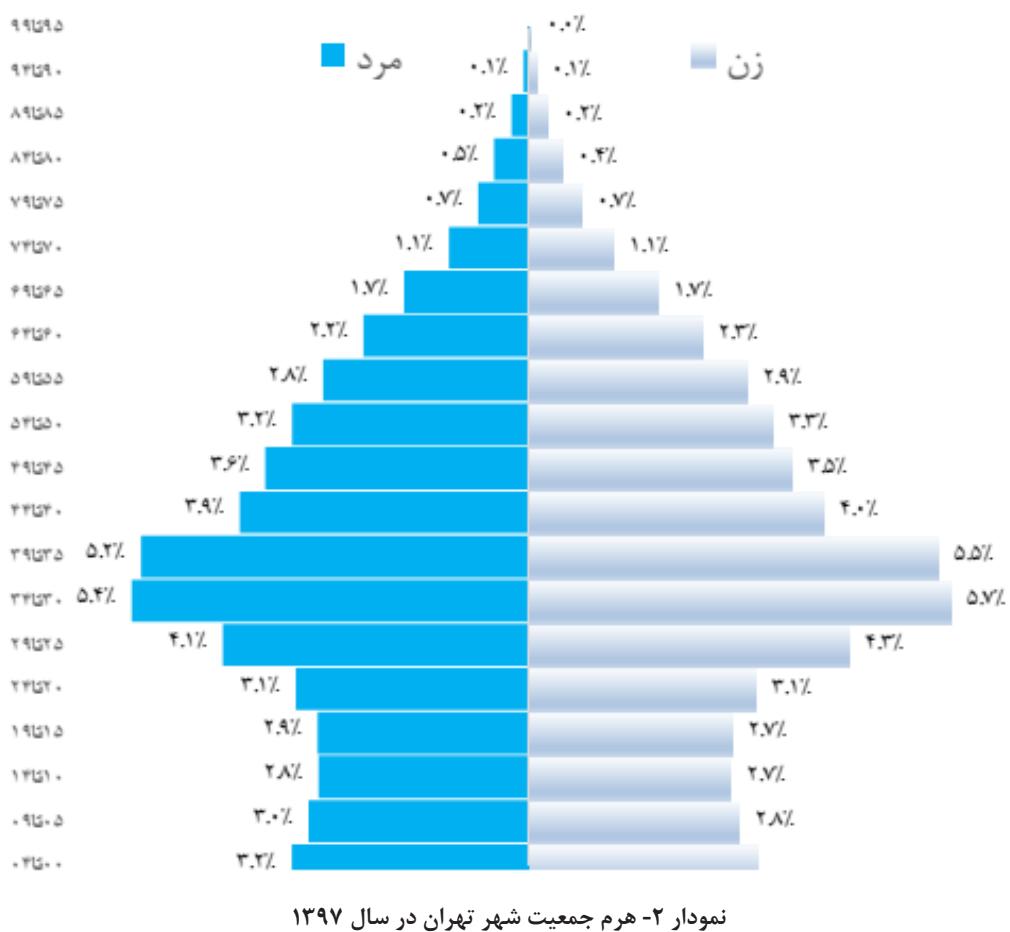
از ۱۹ ایستگاه با داده معتبر، به ترتیب در سال ۹۶ و ۹۷، به‌طور میانگین ۶۵۲۸ و ۵۸۶۴ از 5864 h و 7760 h به‌طور غلظت $PM_{2.5}$ موجود بود و میانگین تمامی غلظت‌های موجود برای دو سال برابر $32/2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ و $32/6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ برابر شد. با استفاده از داده‌های PM_{10} و روش ترمیم داده‌های توضیح داده شده، میانگین تعداد داده‌های $PM_{2.5}$ به ۹۲ و ۹۱ درصد و با میانگین غلظت $32/6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ و $32/2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ به ترتیب برای سال ۹۶ و ۹۷ رسید. با استفاده از روش پاکسازی داده‌ها و حذف حدود ۵ درصد داده‌های خارج از محدوده، میانگین غلظت $PM_{2.5}$ برای ۱۹ ایستگاه تهران برابر $32/6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ و $26/7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ تعیین شد (جدول ۳). درنهایت غلظت $PM_{2.5}$ وزن‌دهی شده با جمعیت در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ مطابق روش ارائه شده، برابر $31/8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ و $26/2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ، یعنی حدود سه برابر مقادیر رهنمود ($10 \mu\text{g}/\text{m}^3$) پیشنهاد شده توسط دستورالعمل سازمان جهانی بهداشت برای کیفیت هوای (AQG) و دو و نیم برابر مقدار استاندارد ملی هوای پاک ایران ($12 \mu\text{g}/\text{m}^3$) (۳۳) برآورد شد.

زندگی وبسایت GDB 2017 برای ایران استفاده شده است (۳۱).

- ابزار نرم‌افزاری

سازمان حفاظت از محیط زیست ایالات متحده آمریکا (EPA) در اواسط دهه ۱۹۹۰، توسعه ابزار پشتیبانی از تحلیل ریسک و هزینه با نام اولیه CAPMS را با هدف محاسبه مزایای منتج از اصلاحیه قانون هوای پاک ۱۹۹۰ آغاز کرد (U.S. EPA, 1999). با توجه به محدودیت‌های نسخه اولیه، EPA در سال ۲۰۰۳ به نرم‌افزار ترسیم و ارزیابی Environmental Benefits Mapping and Analysis Program (BenMAP) روی آورد. نسخه جدید این ابزار با چارچوبی قابل دسترس، در ماه مارس ۲۰۱۵ و با نام نسخه عمومی ترسیم و ارزیابی Mzaiyai Environmental Benefits (BenMAP-CE)، به صورت عمومی مزایای محیط‌زیستی (BenMAP-CE)، به رایگان عرضه شد.

نرم‌افزار BenMAP-CE جهت برآورد تعداد مرگ و میر ناشی از تغییرات غلظت $PM_{2.5}$ مابین وضعیت موجود و حداقل فرض شده (هدف ایده‌آل $2/4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ مربوط است به پایین‌ترین غلظت مشاهده شده در تمامی ۴۱ مطالعه کوھورت موجود در GEMM) موردنظر برای هر سلول شبکه با استفاده از شبیه‌سازی مونت‌کارلو مورد استفاده قرار گرفت. برای هر علت مرگ، BenMAP-CE مقادیر محتمل حول ضریب θ و در همسایگی خطای استاندارد اعلام شده در به‌دست آوردن θ را به‌صورت تصادفی انتخاب کرده و سپس میزان بروز براساس مقادیر انتخاب شده محاسبه می‌شود. ۵۰۰۰ شبیه‌سازی مونت‌کارلو برای تولید توزیع میزان بروز هر یک از مقادیر انجام شده است. برای هر سلول شبکه، مقادیر میانه، صدک ۲/۵ و صدک ۹۷/۵ این توزیع انتخاب شده تا فاصله اطمینان برای نتایج ارزیابی تاثیرات سلامتی ارائه شود. نقشه‌های منطقه‌ای مرگ و میر ناشی از کاهش غلظت $PM_{2.5}$ نیز برای مناطق ۲۲ گانه تهران به‌دست آمده است.

شکل ۲- میانگین سالیانه $\text{PM}_{2.5}$ در ۳۴۹ سلوول شبکه محلات تهران برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷

در شکل ۲، توزیع میانگین سالیانه $\text{PM}_{2.5}$ که از ۳۴۹ سلوول شبکه محلات تهران برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ برآورد شده، رائه گردیده است.

جدول ۳- اطلاعات پردازش شده ایستگاههای شرکت کنترل کیفیت هوا در سال ۱۳۹۷ (۳۴)

شماره	نام ایستگاه	میانگین سالیانه ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	انحراف معیار ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	تعداد داده ساعتی در سال	درصد وجود داده
۱	پونک	۱۹/۵	۱۱/۰	۸۴۰۲	۹۶
۲	گلبرگ	۲۰/۵	۱۱/۳	۷۵۴۹	۸۶
۳	ستاد بحران	۲۶/۹	۱۴/۰	۸۵۳۲	۹۷
۴	شریف	۳۲/۴	۱۶/۵	۸۳۴۴	۹۵
۵	شادآباد	۳۴/۷	۱۸/۳	۸۳۳۶	۹۵
۶	شهرری	۳۱/۶	۱۷/۵	۷۴۱۳	۸۵
۷	اقدسیه	۱۹/۶	۹/۹	۷۹۹۸	۹۱
۸	پیروزی	۳۱/۷	۱۵/۲	۷۴۰۳	۸۴
۹	مدرس	۲۹/۳	۱۷/۱	۸۵۴۶	۹۷
۱۰	منطقه	۱۷/۲	۹/۵	۸۱۸۳	۹۳
۱۱	منطقه	۲۴/۷	۱۰/۹	۴۸۲۸	۵۵
۱۲	منطقه	۱۸/۱	۱۰/۹	۷۰۷۱	۸۱
۱۳	منطقه	۲۱/۲	۱۶/۵	۸۱۵۸	۹۳
۱۴	منطقه	۳۱/۲	۱۹/۲	۶۰۷۱	۶۹
۱۵	منطقه	۲۶/۱	۱۴/۷	۷۷۳۱	۸۸
۱۶	صدر	۳۱/۴	۱۵/۹	۶۵۲۴	۷۴
۱۷	مسعودیه	۱۹/۹	۱۰/۰	۷۵۷۶	۸۶
۱۸	محلاتی	۲۷/۲	۱۴/۴	۷۷۴۰	۸۸
۱۹	فتح	۳۵/۷	۱۶/۸	۶۹۷۰	۸۰
	میانگین تمام ایستگاهها	۲۶/۷	۱۵/۷	۷۵۴۶	۸۶

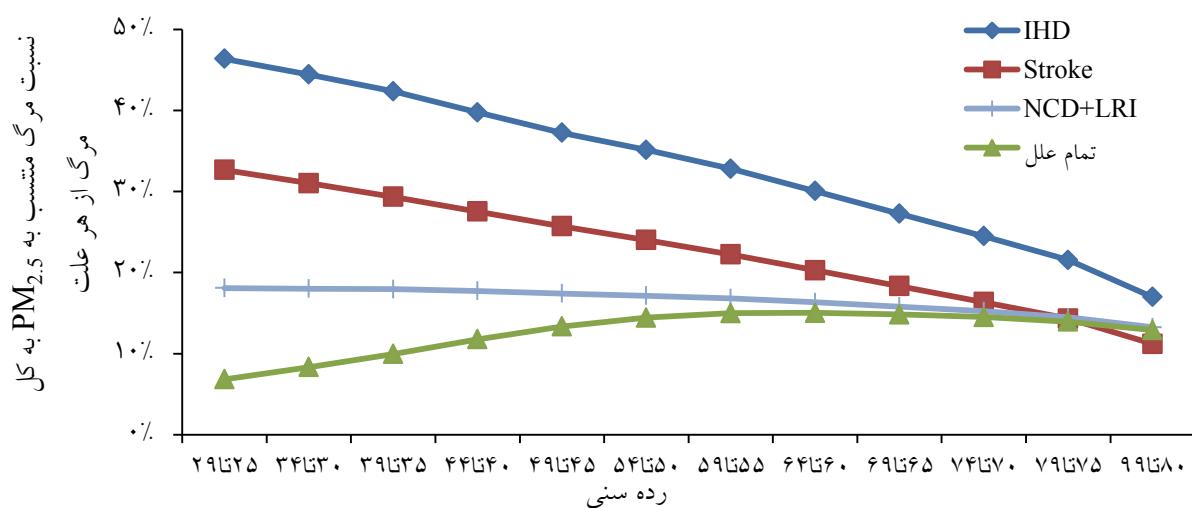
از مجموع ۶۴۱۸ تعداد مرگ هر یک از عوامل عبارت است از: ۳۱۶۵ (۳۲۴۰-۳۰۵۷) مورد از IHD، ۷۷۰ (۸۷۸-۶۰۱) مورد از سکته مغزی، ۴۹۱ (۴۹۸-۳۷۸) مورد از LRI، ۳۲۴ (۲۶۹-۲۱۲) مورد از COPD و ۲۴۷ (۲۶۹-۲۴۰) مورد از LC (جدول ۴). تغییرات درصد مرگ و میر منتب به آلودگی هوا در سنین مختلف از برخی علل مرگ که ضرایب آن در روش GEMM موجود است، در نمودار ۳ ترسیم شده است. PM_{2.5} در سالهای ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ به ترتیب عامل ۱۵/۶

- مرگ و میر زودرس

براساس سناریوی کاهش میانگین سالیانه PM_{2.5} و رسیدن به غلظت $2/4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ، تعداد ۷,۳۷۷ (۸,۵۸۱-۶,۱۲۶) مرگ زودرس در بزرگسالان در سال ۱۳۹۶ را می‌توان به آلودگی هوای PM_{2.5} تهران نسبت داد. این برآورد برای سال ۱۳۹۷ برابر است با ۶,۴۱۸ (۶,۷۵۳-۵,۹۱۸)، این به معنای ۷۲ مرگ در هر ۱۰۰,۰۰۰ نفر در کل جمعیت یا ۱۰۲ مرگ در هر ۱۰۰,۰۰۰ نفر بزرگسال است.

جدول ۴- تعداد موارد مرگ افراد بزرگسال (بزرگتر از ۲۵ سال) منتب به $PM_{2.5}$ هوای آزاد در شهر تهران به تفکیک
علت مرگ طی سالهای ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷

۱۳۹۷			۱۳۹۶			سال
۹۷/۵	۲/۵	متوسط	۹۷/۵	۲/۵	متوسط	
۸۷۸	۶۰۱	۷۷۰	۱۰۴۴	۷۱۵	۹۱۸	Stroke
۳۷۵	۲۴۰	۳۲۴	۴۳۳	۲۷۸	۳۷۴	COPD
۳۲۴۰	۳۰۵۷	۳۱۶۵	۳۶۳۴	۳۴۲۸	۳۵۵۰	IHD
۵۴۸	۳۷۸	۴۹۱	۶۰۳	۴۲۲	۵۴۳	LRI
۲۶۹	۲۱۲	۲۴۷	۳۰۸	۲۴۳	۲۸۴	LC
۵۳۰۹	۴۴۸۸	۴۹۹۶	۶۰۲۲	۵۰۸۶	۵۶۶۹	5-COD
۶۷۵۳	۵۹۱۸	۶۴۱۸	۷۷۶۶	۶۸۳۴	۷۳۷۷	NCD+LRI

نمودار ۳- تغییرات درصد مرگ و میر منتب به آلودگی هوا در سنین مختلف از برخی علل مرگ در تهران سال ۱۳۹۷

۱۰۴,۶۵۱ (۱۲۱,۸۵۱-۸۶,۸۱۴) سال عمر از دست رفته است (جدول ۵).

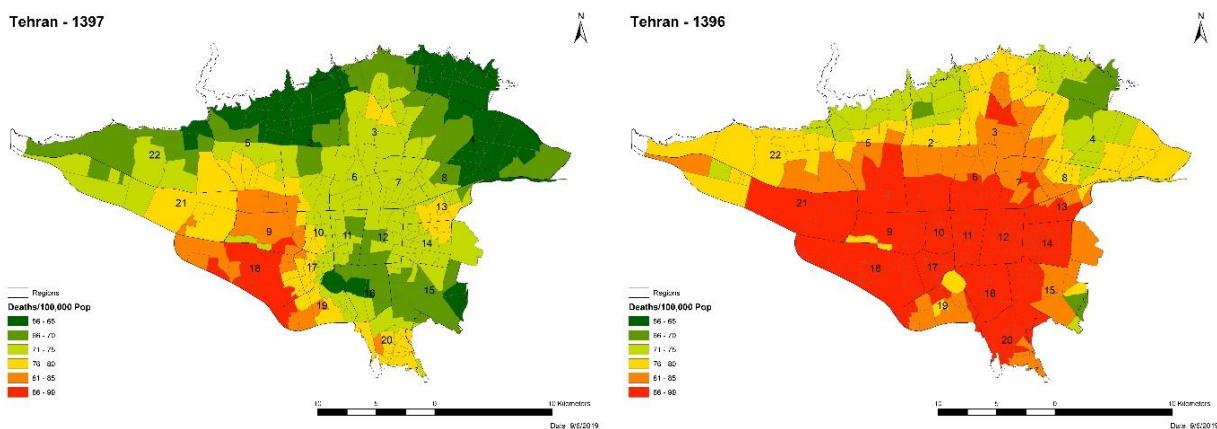
شکل ۳ توزیع مکانی نرخ تعداد موارد مرگ و میر قابل اجتناب (تعداد موارد مرگ و میر در هر ۱۰۰,۰۰۰ جمعیت) منتب به $PM_{2.5}$ در سال ۱۳۹۶ را در تهران نشان می‌دهد. تعداد مرگ و میر منتب به $PM_{2.5}$ در بین بزرگسالان به تفکیک علت مرگ در مناطق تهران نیز در سال ۱۳۹۷ تعیین شد و در جدول ۶ ارائه شده است.

درصد ۷۳۷۷ از ۴۷۲۲۰ (۴۷۴۸۳) و ۱۳/۵ درصد (۱۶۴۱۸) از کل مرگ و میر در میان بزرگسالان است. بهطور دقیق‌تر در سال ۱۳۹۷ ۲۸/۸ درصد از کل مرگ و میر ناشی از IHD، ۲۳/۱ COPD، ۱۵/۲ درصد از سکته مغزی، ۲۰/۶ درصد از LRI درصد از LC و ۴۴/۴ درصد از مرگ‌های RI منتب به $PM_{2.5}$ هوای آزاد تهران هستند؛ به تعبیر دیگر به علت مواجهه بلند مدت با $PM_{2.5}$ هوای آزاد در تهران در سالهای ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ به ترتیب تعداد ۱۱۹,۶۰۳ (۱۳۸,۹۰۷-۹۹,۴۷۵) و

جدول ۵- تخمین YLL منتب به $PM_{2.5}$ به تفکیک سن در تهران برای سال ۱۳۹۷

براساس مرگ و میر GEMM و امید به زندگی IHME

رده سنی مرگ ناشی از همه علل (غير تصادفات)	تعداد موارد مرگ منتب به $PM_{2.5}$ (فاضله اطمینان)	تعداد YLL کل (غير تصادفات)	امید به زندگی (غير تصادفات)	تعداد YLL منتب به $PM_{2.5}$ (فاضله اطمینان)	تعداد موارد مرگ منتب به $PM_{2.5}$ (فاضله اطمینان)
۲۹۶۲۵	۲,۶۱۵ (۲,۱۷۵-۳,۰۳۸)	۳۸,۲۵۶	۵۴/۴	۴۸ (۴۰-۵۶)	۷۰۳
۳۴۶۳۰	۴,۰۵۴ (۳,۳۷۱-۴,۷۱۰)	۴۸,۵۴۹	۴۹/۷	۸۲ (۶۸-۹۵)	۹۷۷
۳۹۶۳۵	۵,۱۹۸ (۴,۳۲۲-۶,۰۴۰)	۵۲,۱۴۳	۴۴/۹	۱۱۶ (۹۶-۱۳۴)	۱,۱۶۱
۴۴۶۴۰	۵,۱۶۷ (۴,۲۹۷-۶,۰۰۳)	۴۳,۸۶۴	۴۰/۲	۱۲۹ (۱۰۷-۱۴۹)	۱,۰۹۱
۴۹۶۴۵	۶,۸۶۴ (۵,۷۰۷-۷,۹۷۶)	۵۱,۳۲۴	۳۵/۵	۱۹۳ (۱۶۱-۲۲۵)	۱,۴۴۶
۵۴۶۵۰	۹,۳۶۵ (۷,۷۸۴-۱۰,۸۸۶)	۶۴,۷۷۸	۳۰/۹	۳۰۳ (۲۵۲-۳۵۳)	۲,۰۹۹
۵۹۶۵۵	۱۲,۰۹۴ (۱۰,۰۴۶-۱۴,۰۶۶)	۸۰,۵۲۷	۲۶/۴	۴۵۸ (۳۸۱-۵۳۳)	۳,۰۵۲
۶۴۶۶۰	۱۳,۱۱۹ (۱۰,۸۸۸-۱۵,۲۶۸)	۸۷,۱۱۲	۲۲/۱	۵۹۳ (۴۹۲-۶۹۰)	۳,۹۳۹
۶۹۶۶۵	۱۲,۵۳۴ (۱۰,۳۹۳-۱۴,۵۹۹)	۸۴,۳۰۲	۱۸/۱	۶۹۳ (۵۷۵-۸۰۷)	۴,۶۶۳
۷۴۶۷۰	۱۰,۲۵۴ (۸,۴۹۵-۱۱,۹۵۲)	۷۰,۴۹۴	۱۴/۳	۷۱۷ (۵۹۴-۸۳۶)	۴,۹۲۹
۷۹۶۷۵	۸,۳۱۶ (۶,۸۸۳-۹,۷۰۲)	۵۹,۴۷۹	۱۰/۸	۷۶۷ (۶۳۵-۸۹۵)	۵,۴۸۴
۹۹۶۸۰	۱۵,۰۷۱ (۱۲,۴۵۳-۱۷,۶۱۰)	۱۱۶,۶۰۷	۶/۵	۲,۳۱۹ (۱,۹۱۶-۲,۷۰۹)	۱۷,۹۴۰
مجموع تمام رده‌های سنی	۱۰۴,۶۵۱ (۸۶,۸۱۴-۱۲۱,۸۵۱)	۷۹۷,۴۳۶	-	۶,۴۱۸ (۵,۳۱۶-۷,۴۸۲)	۴۷,۴۸۳

شکل ۳- نرخ مرگ و میر (در هر ۱۰۰,۰۰۰ جمعیت) منتب به $PM_{2.5}$ در تهران برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷

بحث

۲۰۱۵، استفاده شده است. جهت مقایسه دقیق‌تر دو روش، مرگ‌های قابل اجتناب برای سینین بالای ۳۰ سال و سناریوی کاهش غلظت آلودگی تا $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ از روش GEMM و بهوسیله BenMAP-CE برابر $4,595$ (۴,۸۳۷-۴,۲۴۴) و از روش IER و بهوسیله AirQ+ برابر $4,335$ (۵,۶۵۶-۲,۸۷۵) برآورد شد. این به معنی اختلاف کوچک $3/6$ -درصد دو روش است (۳۵).

روش مرسوم مطالعات در تعیین مواجهه جمعیت با آلودگی هوا به منظور تعیین بار بیماری، اغلب به صورت فرض مواجهه کل جمعیت شهر با یک میانگین آلودگی مشخص بوده است. در سال‌های اخیر، محاسبه غلظت $\text{PM}_{2.5}$ وزن‌دهی شده با توزیع جمعیت معمولی تر شده است (۱۰). بر این اساس، غلظت $\text{PM}_{2.5}$ وزن‌دهی شده با توزیع جمعیت که در این مطالعه استفاده شده است، از غلظت $\text{PM}_{2.5}$ در ناحیه تهران 349 و برابر $26/2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ در سال 1397 محاسبه شده است. از میانگین غلظتها در 19 ایستگاه پایش تهران، تخمینی بسیار نزدیک به میانگین وزن‌دهی شده با جمعیت (حدود 2 درصد تفاوت) به دست آمد. بنابراین، مطالعات مشابه در تعیین بار بیماری منتبه به آلودگی هوا که براساس میانگین داده‌های غلظت ایستگاه‌های پایش تهران (و نه میانگین وزن‌دهی شده با جمعیت) انجام می‌گیرد، احتمالاً نتایج مشابهی خواهد داشت و این به معنی جانمایی مناسب ایستگاه‌های پایش شرکت کنترل کیفیت هوا، از حیث مواجهه جمعیت با آلودگی است. این یافته به سایر شهرها قابل تعمیم نیست.

برآورد اثرات انجام شده در این مطالعه، تنها شامل برخی علل بیماری و مرگ است. پیامدهای بهداشتی منتبه به آلودگی هوا، در مدت عمر، طیف وسیعی را شامل می‌شوند؛ به عنوان مثال، Brandt و همکاران (۲۰۱۲) بار و خسارات منتبه به آلودگی هوا در مورد آسم در کودکان را بررسی کرده‌اند که در محاسبات مقاله حاضر در نظر گرفته نشده است (۳۶). همچنین اثرات بهداشتی غیرکشنده در بزرگسالان مانند تشدید آسم و سایر بیماری‌های تنفسی مزمن (که ممکن است بهنوبه خود بر توانایی فرد در کار یا مشارکت در فعالیت‌های

در این مطالعه با استفاده از توزیع مکانی غلظت آلودگی و توزیع $\text{PM}_{2.5}$ مکانی جمعیت مواجهه یافته، تاثیر مواجهه بلند مدت با هوای آزاد بر سلامت عمومی در شهر تهران به صورت دقیق‌تر از مطالعات پیشین برآورد شد. بسته به انتخاب نوع مدل‌سازی، در سال 1397 حدود 6400 یا $13/5$ درصد از کل مرگ و میر، مربوط به این عامل محیطی قابل پیشگیری است. این در حالی است که در سال 1397 ، شاهد کاهش 18 درصد غلظت آلودگی $\text{PM}_{2.5}$ نسبت به سال 1396 بوده‌ایم که منجر به کاهش 960 مرگ منتبه به این آلودگی شده است. با این حال، در تفسیر این برآوردها باید به طیف وسیعی از موضوعات تاثیرگذار بر نتایج که در ادامه ارائه می‌شود، توجه نمود.

جهت بررسی حساسیت نتایج به ورودی‌ها و روش‌های جایگزین، سناریوی کاهش کامل غلظتها به حداقل $2/4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ به عنوان مبنای درنظر گرفته شده است. به استثنای تفاوت نتایج با احتساب گروه‌های سنی 5 ساله نسبت به استفاده از پارامترهای بزرگ‌سال، هیچ‌یک از پارامترهای حساسیت، تاثیر معنی‌داری بر نتایج نداشت و نتایج کمتر از 2 درصد انحراف داشت. در نظر گرفتن داده‌ها به تفکیک گروه‌های 5 ساله که در دسترس برای تنها سه علت مرگ بود، تخمین‌ها را تا 10 درصد افزایش داد. در ارزیابی مرگ و میر منتبه به آلودگی هوا، انتخاب جمعیت هدف، حداقل غلظت مورد نظر وتابع مواجهه - پاسخ بسیار مهم است. Faridi و همکاران (۲۰۱۸) تعداد موارد مرگ منتبه به مواجهه با $\text{PM}_{2.5}$ هوای آزاد برای میانگین غلظت سالیانه بیش از حد رهنمود سازمان جهانی بهداشت ($10 \mu\text{g}/\text{m}^3$) را از سال 2006 تا 2015 با استفاده از روش IER محاسبه کردند (۱۴). به عنوان مثال برای سال 2015 ، کل مرگ و میر منتبه به $\text{PM}_{2.5}$ را $3,755$ ($4,900-2,490$) محاسبه نمودند؛ در حالی که نتایج مطالعه حاضر بیانگر تعداد $6,418$ ($5,918-6,753$) مورد مرگ است که در آن از تابع GEMM بجای IER و حداقل غلظت مورد نظر $2/4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ بجای غلظت $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ و جمعیت مواجهه یافته $6,300,000$ سال و بیشتر) در سال 1397 بجای $4,700,000$ (سن ≤ 30) در سال

مناطق دیگر پایین‌تر است.

ملاحظات اخلاقی

نویسنده‌گان کلیه نکات اخلاقی شامل عدم سرفت ادبی، انتشار دوگانه، تحریف داده‌ها و داده‌سازی را در این مقاله رعایت کرده‌اند.

تشکر و قدردانی

این مقاله بخشی از رساله با عنوان "بررسی رابطه بین کاهش غلظت $PM_{2.5}$ در محیط‌های شهری و منافع سلامت منتب (مطالعه موردي: شهر تهران)" است که در مقطع دکتری سال ۱۳۹۸ دانشکده محیط‌زیست دانشگاه تهران و با حمایت مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران انجام شده است. نویسنده‌گان مایل‌اند از مدیران و کارشناسان شرکت کنترل کیفیت هوا شهرداری تهران برای ارائه داده‌ها در وبسایت‌شان قدردانی نمایند. همچنین نویسنده‌گان مایل به تشکر فراوان از آقایان دکتر نینو کنزلی و دکتر گانتر فینک، استاد دانشگاه بازل سوئیس به خاطر همراهی در تحلیل نتایج و دکتر نیل فن، کارشناس سازمان حفاظت از محیط‌زیست ایالات متحده، به‌خاطر کمک در راهاندازی مدل BenMAP-CE هستند.

روزمره معمولی مؤثر باشد) که می‌تواند بر سلامتی و اقتصاد جامعه و خدمات اجتماعی تاثیر بسیار قابل توجهی بگذارد، به‌طور کامل در رویکرد این مطالعه مبنای محاسبات یعنی از جمله کاستی‌های این مطالعه مبنای محاسبات یعنی پایش‌های زمینی ایستگاه‌های پایش سطح شهر بود که با روش‌های پاکسازی داده دقت آن افزایش یافت. پیشنهاد می‌شود از روش‌های دیگری چون مدل‌سازی انتشار و داده‌های ماهواره‌ای، جهت بهبود داده‌ها استفاده نمود. همچنین در این پژوهش با داشتن داده‌های شهر تهران، اثرات منتب به آلودگی هوای شهر بر ساکنین ۲۲ منطقه تهران برآورد شد، در حالی که جمعیت چندمیلیونی غیرساکن، روزانه وارد تهران شده و در مواجهه آلودگی تهران قرار می‌گیرند؛ بنابراین جهت برآورده دقیق‌تر اثرات آلودگی شهر تهران، اثرات آن بر جمعیت غیرساکن نیز باید برآورد شود. همچنین داده‌های مرگ و میر پایه، بر مبنای اطلاعات موجود برای کل ایران استفاده شد؛ در حالی که احتمالاً برای تهران، اعداد مرگ و میر پایه متفاوت خواهد بود. پیشنهاد می‌شود این اعداد با استفاده از مطالعات جداگانه برای تهران تهیه و در محاسبات تکمیلی استفاده شود.

نتیجه‌گیری

نتایج به‌دست‌آمده از این مطالعه تاثیر فراوان مواجهه با $PM_{2.5}$ هوای آزاد بر سلامت عمومی در شهر تهران را تایید می‌کند. بسته به انتخاب نوع مدل‌سازی، در سال ۱۳۹۷ حدود ۶۴۰۰ یا ۱۳/۵ درصد از کل مرگ و میر، مربوط به این عامل خطر محیطی قابل پیشگیری است. این در حالی است که در سال ۱۳۹۷، شاهد کاهش ۱۸ درصد غلظت آلودگی $PM_{2.5}$ بوده‌ایم که منجر به کاهش ۹۶۰ مرگ منتب به این آلودگی شده است. با استفاده از ابزار BenMAP-CE و لحاظ نمودن توزیع مکانی غلظت و جمعیت در شهر، برآورد دقیق‌تر میزان مواجهه با آلودگی $PM_{2.5}$ و مرگ‌های منتب به آن به‌دست آمد. توزیع مکانی مرگ‌های منتب به $PM_{2.5}$ نشان داد نرخ مرگ منتب به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت، در مناطق ۱۶ و ۱۸ شهرداری تهران از سایر مناطق بالاتر و در منطقه یک از

References

1. AQCC. Tehran Annual Air Quality Report, Period of March 2018- March 2019. Tehran: Tehran Air Quality Control Company; 2019 [cited 2019 August 15]. Available from: <http://air.tehran.ir/portals/0/ReportFiles/AirPollution/TehranAirQuality1397.pdf> (in Persian).
2. Apte JS, Marshall JD, Cohen AJ, Brauer M. Addressing global mortality from ambient PM2.5. *Environmental Science & Technology*. 2015;49(13):8057-66.
3. Krewski D, Jerrett M, Burnett RT, Ma R, Hughes E, Shi Y, et al. Extended follow-up and spatial analysis of the American Cancer Society study linking particulate air pollution and mortality. *Research Reports Health Effects Institute*. 2009;140:5-114.
4. Lim SS, Vos T, Flaxman AD, Danaei G, Shibuya K, Adair-Rohani H, et al. A comparative risk assessment of burden of disease and injury attributable to 67 risk factors and risk factor clusters in 21 regions, 1990-2010: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2010. *The Lancet*. 2012;380(9859):2224-60.
5. Mehta S, Shin H, Burnett R, North T, Cohen AJ. Ambient particulate air pollution and acute lower respiratory infections: a systematic review and implications for estimating the global burden of disease. *Air Quality, Atmosphere & Health*. 2013;6(1):69-83.
6. Pope CA 3rd, Burnett RT, Turner MC, Cohen A, Krewski D, Jerrett M, et al. Lung cancer and cardiovascular disease mortality associated with ambient air pollution and cigarette smoke: shape of the exposure-response relationships. *Environmental Health Perspectives*. 2011;119(11):1616-21.
7. Pope CA 3rd, Burnett RT, Krewski D, Jerrett M, Shi Y, Calle EE, et al. Cardiovascular mortality and exposure to airborne fine particulate matter and cigarette smoke: shape of the exposure-response relationship. *Circulation*. 2009;120(11):941-48.
8. USEPA. Regulatory impact analysis for the final revisions to the national ambient air quality standards for particulate matter. Washington DC: United States Environmental Protection Agency; 2012.
9. Shamsipour M, Hassanvand MS, Gohari K, Yunesian M, Fotouhi A, Naddafi K, et al. National and sub-national exposure to ambient fine particulate matter (PM2.5) and its attributable burden of disease in Iran from 1990 to 2016. *Environmental Pollution*. 2019;255:113173.
10. Burnett R, Chen H, Szyszkowicz M, Fann N, Hubbell B, Pope CA, et al. Global estimates of mortality associated with long-term exposure to outdoor fine particulate matter. *Proceedings of the National Academy of Sciences*. 2018;115(38):9592.
11. Cohen AJ, Brauer M, Burnett R, Anderson HR, Frostad J, Estep K, et al. Estimates and 25-year trends of the global burden of disease attributable to ambient air pollution: an analysis of data from the Global Burden of Diseases Study 2015. *The Lancet*. 2017;389(10082):1907-18.
12. Burnett Richard T, Pope CA, Ezzati M, Olives C, Lim Stephen S, Mehta S, et al. An Integrated Risk Function for Estimating the Global Burden of Disease Attributable to Ambient Fine Particulate Matter Exposure. *Environmental Health Perspectives*. 2014;122(4):397-403.
13. GBD 2015 Risk Factors Collaborators. Global, regional, and national comparative risk assessment of 79 behavioural, environmental and occupational, and metabolic risks or clusters of risks, 1990-2015: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2015. *The Lancet*. 2016;388(10053):1659-724.
14. Faridi S, Shamsipour M, Krzyzanowski M, Kunzli N, Amini H, Azimi F, et al. Long-term trends and health impact of PM2.5 and O3 in Tehran, Iran, 2006-2015. *Environment International*. 2018;114:37-49.
15. Health Effects Institute. State of Global Air 2019. Boston, Massachusetts: Health Effects Institute; 2019.
16. Anenberg SC, Belova A, Brandt J, Fann N, Greco S, Guttikunda S, et al. Survey of ambient air pollution health risk assessment tools. *Risk Analysis*. 2016;36(9):1718-36.
17. WHO. AirQ+: Software Tool for Health Risk Assessment of Air Pollution. Geneva: World Health Organization; 2018.
18. Bahrami Asl F, Leili M, Vaziri Y, Salahshour Arian S, Cristaldi A, Oliveri Conti G, et al. Health impacts quantification of ambient air pollutants using AirQ

- model approach in Hamadan, Iran. Environmental Research. 2018;161:114-21.
19. Khaniabadi YO, Sicard P, Takdastan A, Hopke PK, Taiwo AM, Khaniabadi FO, et al. Mortality and morbidity due to ambient air pollution in Iran. Clinical Epidemiology and Global Health. 2019;7(2):222-27.
 20. Miri M, Alahabadi A, Ehrampush MH, Rad A, Lotfi MH, Sheikhha MH, et al. Mortality and morbidity due to exposure to ambient particulate matter. Ecotoxicology and Environmental Safety. 2018;165:307-13.
 21. Miri M, Derakhshan Z, Allahabadi A, Ahmadi E, Oliveri Conti G, Ferrante M, et al. Mortality and morbidity due to exposure to outdoor air pollution in Mashhad metropolis, Iran. The AirQ model approach. Environmental Research. 2016;151:451-57.
 22. Karimi A, Shirmardi M, Hadei M, Birgani YT, Neisi A, Takdastan A, et al. Concentrations and health effects of short- and long-term exposure to PM2.5, NO2, and O3 in ambient air of Ahvaz city, Iran (2014–2017). Ecotoxicology and Environmental Safety. 2019;180:542-48.
 23. Khaniabadi YO, Polosa R, Chuturkova RZ, Daryanoosh M, Goudarzi G, Borgini A, et al. Human health risk assessment due to ambient PM10 and SO2 by an air quality modeling technique. Process Safety and Environmental Protection. 2017;111:346-54.
 24. Hadei M and H Philip K and Hashemi Nazari, Seyed Saeed and Yarahmadi, Maryam and Shahsavani, Abbas and Alipour, Mohammad Reza. Estimation of Mortality and Hospital Admissions Attributed to Criteria Air Pollutants in Tehran Metropolis, Iran (2013–2016). Aerosol and Air Quality Research. 2017;17(10):2474-81.
 25. Heger M, Sarraf M. Air pollution in Tehran: Health costs, sources, and policies. Washington DC: World Bank Group; 2018.
 26. Naddafi K, Hassanvand MS, Yunesian M, Momeniha F, Nabizadeh R, Faridi S, et al. Health impact assessment of air pollution in megacity of Tehran, Iran. Iranian Journal of Environmental Health Science and Engineering. 2012;9(1):28.
 27. Yarahmadi M, Hadei M, Nazari SSH, Conti GO, Alipour MR, Ferrante M, et al. Mortality assess-
 - ment attributed to long-term exposure to fine particles in ambient air of the megacity of Tehran, Iran. Environmental Science and Pollution Research. 2018;25(14):14254-62.
 28. Statistical Center of Iran. National Population and Housing Census in 2016. Tehran: Statistical Centre of Iran (SCI); 2017 (in Persian).
 29. van Zoest VM, Stein A, Hoek G. Outlier Detection in Urban Air Quality Sensor Networks. Water, Air, & Soil Pollution. 2018;229(4):111.
 30. Global Burden of Disease Collaborative Network. Global Burden of Disease Study 2017 (GBD 2017) Results. Seattle, United States: Institute for Health Metrics and Evaluation (IHME); 2019.
 31. Global Burden of Disease Collaborative Network. Global Burden of Disease Study 2017 (GBD 2017) Population Estimates 1950-2017. Seattle, United States: Institute for Health Metrics and Evaluation (IHME); 2018.
 32. Huang J, Pan X, Guo X, Li G. Health impact of China's Air Pollution Prevention and Control Action Plan: an analysis of national air quality monitoring and mortality data. The Lancet Planetary Health. 2018;2(7):e313-23.
 33. AQCC. Tehran Annual Air Quality Report, period of March 2017- March 2018. Tehran: Tehran Air Quality Control Company; 2018 [cited 2019 August 15]. Available from: <http://air.tehran.ir/portals/0/ReportFiles/AirPollution/TehranAirQuality1396.pdf>
 34. Air Quality Control Company. Pollution concentration archive. Tehran: Air Quality Control Company; 2018 [cited 2019 Jul 25]. Available from: <http://airnow.tehran.ir/home/DataArchive.aspx>.
 35. Bayat R, Ashrafi K, Shafiepour Motlagh M, Hassanvand MS, Daroudi R, Fink G, et al. Health impact and related cost of ambient air pollution in Tehran. Environmental Research. 2019;176:108547.
 36. Brandt SJ, Perez L, Kunzli N, Lurmann F, McConnell R. Costs of childhood asthma due to traffic-related pollution in two California communities. European Respiratory Journal. 2012;40(2):363-70.
 37. Matus K, Nam K-M, Selin NE, Lamsal LN, Reilly JM, Paltsev S. Health damages from air pollution in China. Global Environmental Change. 2012;22(1):55-66.

Available online: <http://ijhe.tums.ac.ir>

Original Article

Estimation of Tehran's particulate matter 2.5 micrometers or less in diameter (PM_{2.5}) health effects, using BenMAP-CE

R Bayat¹, Kh Ashrafi^{1,*}, M Shafiepour Motlagh¹, MS Hassanvand², R Daroudi³

1- Department of Environmental Engineering, School of Environment, College of Engineering, University of Tehran, Tehran, Iran

2- Center for Air Pollution Research, Institute for Environmental Research, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

3- Health Management and Economics Department, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

ARTICLE INFORMATION:

Received: 10 July 2019

Revised: 2 October 2019

Accepted: 6 October 2019

Published: 21 December 2019

ABSTRACT

Background and Objective: Despite the significant improve in air quality in Tehran in 2018 and reducing the average concentration of most pollutants, compared to previous years, air quality is still far from the WHO air quality guideline level and national air quality standards. The purpose of this study was to estimate the effects of air pollution on health in Tehran by considering the spatial distribution of particulate matter 2.5 micrometers or less in diameter (PM_{2.5}) and population in determining exposure levels.

Materials and Methods: In this study, while introducing the GEMM concentration-response function and BenMAP-CE software, the mortality attributed to PM_{2.5} in Tehran and its distribution for 2017 and 2018 was calculated. Hourly PM_{2.5} from monitoring stations used to estimate the mean PM_{2.5} for 349 Tehran neighborhoods.

Results: The results showed that the average population weighted PM_{2.5} concentrations in Tehran in 2017 and 2018 was estimated to be 31.8 and 26.2 µg/m³ respectively. Using the GEMM function, about 7,377 (95% CI: 6,126-8,581) total mortality attributed to PM_{2.5} was estimated in adults in 2017 (> 25 years) and the figure for 2018 was estimated as 6,418 (95% CI: 5,918-6,753).

Conclusion: The spatial distribution of deaths attributable to PM_{2.5} showed that the total mortality rate per 100000 in the districts 16 and 18 of the Tehran municipality were higher than other districts and the lowest rate observed in the district 1.

Keywords: Air pollution, Particulate matter, Health impacts, Tehran

*Corresponding Author:

khashrafi@ut.ac.ir